

TIOSESI O 'UVEA MO FUTUNA

Fagonogono n°27

PE'E TOU 'ILO'I KOA 'IA TE TOHITAPÚ ?

Te Tohitapu ? Ko he folafola 'e afi !

Kua 'ilo'i hokohoko 'ia te Tohitapú...ko 'ona 'ui foki 'aia ! Kua toko kaugamālie foki mo tātou kua tou ma'u Tohitapu i 'otatou lotofalé . Kua tou 'ilo'i , ko te Tohitapú , **ko te Folafola a te 'Atuá .** Ka, 'e kotea te me'a 'e tou fai ki te Folafola 'aia , pea 'e feafea'i tatatou faiga'i ke tou fakafelāve'i ki ai ?

Talu mai te 'ū sēkulō , ko te gāue , 'ae ko te Tohitapú , tahi pē 'e lahi 'ia tona laú , 'e lahi 'ia tona akó pea mo tona fakaliliu i te mālama neí kātoa (ne'e fakaliliu kiā lea e afe tupu) . I te lea e tahi , 'e ma'u tona tu'uga fa'ahiga fakaliliu , pea mo ni 'ona fa'ahiga gāue'i 'e kehekehe 'aupito, o feala ai leva te tohi ke hala .

Ko te Tohitapú , i tona hagatonú , ko tona tatau ko te faletohi !

Ko 'ona hilihiliga e lua : Ko te Tauhi 'Āfeá . Ko me'a ne'e hikitoi mu'a atu 'iā Sēsū .

Ko te Tauhifo'ou . Ko te 'ū tohi 'ae ne'e hiki muli mai 'iā Sēsū .

Ko hikitoi 'aia ne'e fai i te lea fakahepeleó , faka'alameá , fakakelekā .

'E ma'u 'ia tohi 'aia 'i 'ona fa'ahiga kehekehe : fa'ahiga fakamatala fakatalatuku , pe ne'e fakatu'utu'u fakamākupu , pe ne'e fakamatala fakahisitolia , fakafāgana , fakalao , fakahōloga , pe ne'e fakapoesia ni faikole , pe'e fakamatala ni fakakaukau .

Ne'e fakahoko 'ia gāue hikitoi 'aia 'iā vaha o te valu sēkulō mu'a atu 'ia Sēsū o a'u ki te lua sēkulō muli mai 'ia Sēsū . Ko tona 'uhiga , ne'e fakahoko gāue 'aia i ni lakaga e kehekehe . Ne'e hiki nima , i ni fa'ahi 'e fevahamamao'aki .

Ko te talatukú 'e ina ui fēnei ko 'uluaki tohi e 5 a Moises (la Thora) , ko te 'ū pesalemo a Tavite , peamo 'ihi atu a te polofetā ko 'Īsaia , pe ko Selemia etc. 'E mole ko Moises , mole ko 'Īsaia , mole ko Selemia 'ae ne'e natou tohi fakahagatonu te 'ū tohi pe ko kogatohi 'e tou ma'u nei . Kua 'ilo'i , 'iā 'aho nei , ne'e loaloaga pea faigata'a te fa'ufa'u o te Tohitapú he ne'e to'o mai ni fakamatala , pe ko ni tānaki'agalogo fakahau , pe'e mai ni tohi lao pe ko ni tānaki'aga tohitohi a ni faleako ako-fakakaukau . Ko te 'ū kogatohi 'aia ne'e toe gāue'i , ne'e toe hikitoi ke ma'u ni fakamatala 'e fehoanaki , pea ne'e fakapikipiki leva i te lua sēkulō mu'a atu 'ia Sēsū Kilisitō . Ne'e fai 'aki ni metitasio , pea toe hikitoi , pea fakamulimuli leva o fakatahi'i o fakatokatoka lolotoga ni sēkulō .

Te Tohitapu a te kau sūtea

Ko te Tohitapú i tona kamata mai , 'uluaki pe mu'a , ne'e ko **te Tohitapu a te kau sūtea**. Ne'e tā'ofi 'e nātou nei ko tohi e 24 ne'e natou hiki fakahepeleo fuli tohi 'aia e 24 . 'E fa'u te tohitapu a te kau sūtea 'aki tānaki'agatohi e 3 : te Lao (la Thora) , te tohi a te kau polofetā , pea mo te 'ū kogatohi tāfito 'e natou fakalēkula'i mo vaevae 'ia te ma'uli o nātou fuli pē 'e tui. Kae ko te 'Thora 'aia , 'e ko te fakamatala kātoa o te felōgoi a te haha'i o 'Īselaele peamo tonatou 'Atuá , 'uluaki pē. Ko te hisitolia 'aia , 'e mole ko he talalogo ne'e fai fakahagatonu pea 'e mole ui leva ke muli'i fakahagatonu 'ia me'a fua pe 'e tu'u 'iā kogatohi fuli 'aia 'E talanoa'i henī 'ia te hisitolia o he tui ne'e apeapelua mu'a pea hoki hā mai kua mālohi leva . Ko te hisitolia o he fa'ahiga tauhi ne'e fakafo'ou tu'uma'u 'aki ni fakapapu pea mo ni 'onatou fa'ahiga fakahoko mai . Ko te sio a ni tagata 'e natou lau 'ia te kua hilí o tonatou kūtugá , kuahili 'aia ne'e hoko ai ni mālō , ni fiafia pe ko ni tōtō i te mālama o te Tuí . 'E fakahā mai e te Tohitapu 'aia he 'Atua ne'e 'asi'asi māmālie i tonatou hisitoliá

talū mai te 'Ekesote (mavae a te kau hepeleo mai 'Esipito) o a'u ki te ha'u a Kilisitō o fakalaka mai te faigata'a'ia o te ma'uli i he kelekele . 'E ina fakahā he 'Atua 'ofa ki tana haha'í , he 'Atua 'e faifagona fakatahi mo te tagatá i onatou alá, he 'Atua 'e nofo mo he faka'amu 'e mahino māmālie pē : **ko te haofaki o te tagatá**. I te temi o Sēsū , ne'e faka'aoga e te kau sūteá 'ia te 'ū kogatohi ne'e fa'ufa'u 'aki tākakiga 'e tou higoa 'iā 'aho nei ko te Tauhi'Afea . Ne'e tā'ofi faka'été'été'i e te sinakoka takitahi 'ia tana 'ū takaiga pea 'e ina faka'aoga ia mo he loto faka'apa'apa lahi 'aupito ke faka'aoga i te lautohi o te sapató .

Te Tohitapu a te haha'i kilisitiano

I te kama'aga o totatou temi , ne'e fakatahi'i leva e te kau 'apostoló pea mo te 'ū 'uluaki kilisitiano 'ia te lua koga o te Tohitapú mo'o faka'ilo'ilo o Sēsū Kilisitō peamo te Logolelei ne'e ha'u mo Iá . Koia , ne'e natou tokaga'i ko Sēsū mai Nāsaleti ko te 'Alo o te 'Atuá , ko te hau , mole ko he hau o te kelé , ka ko ia 'ae 'e ina fakafīmālie 'amanaki a te tagatá pea 'aki tona maté pea mo tona toe-tu'uaké , 'e ina fakamo'oni 'ia te Tauhifo'ou a te 'Atuá mo te tagatá pea 'e ina foaki 'ia te haofaki'aga ki te māmā .

Ne'e natou hikitoi ni fakamatala fakamo'oni hu'uga mo Sēsū , ne'e natou lau o liuliuga pea natou fakahā mai kiā tātou te ma'uli peamo te lea a Sēsū 'aki te māmā o tanatou tuí (Te 'evaselió). Ne'e natou hikitoi ni fakamatala hu'uga mo te tupu o te 'ū 'uluaki fakatahi'aga fakakilisitiano (Te 'ū gāue a te kau 'apostoló) , ne'e hikitoi ni tohi (Te 'ū 'episitolá) ne'e fakahagahaga ki te 'ū kominotē fakakilisitiano . Ko te kātōa o te 'ū tohi 'aia 'ae tou higoa ko te TauhiFo'ou pea 'e ma'u 'ona tohi e 27.

'E fakahā e te kau 'apostoló ko me'a kātōa ne'e ma'uli'i mo fai e Sēsū ko te fakahoko ia o me'a ne'e tala fakatomu'a mai e te Tauhi'Afea .

Pe'e tala koa e te Tohitapú 'ia te mo'oni ?

'E tou tui mo'oni ko te Tohitapú ko **te Folafoa a te 'Atuá**. 'O mulimuli pe ki te fakamahino ne'e hoki tou fai atu , 'e mole ui ko te 'Atuá 'ae ne'e ina hikitoi , pe ne'e ina sipela ki ni 'ihi . Kā , ko te haha'i 'ae ne'e natou hikitoi 'ia tohi 'aia ne'e natou gāue o mulimuli ki tanatou tui pea 'uhi ko te me'a 'aia , ne'e takina nātou e te Laumālie Mā'oni'oni .

Kote'uhi he'e ko te Folafoa a te 'Atuá , 'e manatu 'ia te tokolahi 'e mole feala ke faihala 'ia te Tohitapú pea 'e tonu ke muli'i fakahagatonu 'ana fakahinohinó . Kā , kapau 'e mo'oni 'ia te Tohitapú , 'e mole ui leva 'e ina fakamatala mai pe ne'e feafea'i 'ia te fa'ahiga hoko o te 'ū me'á , kā 'e ina foaki mai 'ia tona 'uhigá . Koia , 'aki takita tui ne'e ko te 'Atuá 'ae ne'e ina fakatupu 'ia te māmā neí , 'e mole ui mai ia pe ne'e feafea'i tana fakatupú . 'E talanoa 'ia te Tohitapú i he fa'ahiga palalau fakatātā pea mo fakapoesia , mole ko he talanoa fakasienesia . Ko te "révélation" , ko te fakahā , ko te folafola fakatui .

Pe'e feafea'i koa te lau o te Tohitapú ?

'Iā kogatohi kehekehe o te Tohitapú , 'e ha'ele mai 'ia te 'Atuá o fakafēlāve'i mai kiā tātou , 'e talanoa hu'uga mo Ia 'iā tātou , **KAE TAHITAHIGA TANA TALANOA FAKAHAGATONU MAI**. I te mo'oni , kapau 'e tou fia 'ilo'i papau 'ia te me'a 'e fia ui mai e te 'Atua kiā tātou , 'e ma'ua ke tou gāue tu'uma'u pea mo metitāsio ki te Tohitapú . Ko te lautohi 'aia 'e ina ako'i mai pe koai 'ia te 'Atuá , pe koai 'ia tona 'Alo ko Sēsū Kilisitō . I te lakaga 'e tou ma'u ai o 'ilo'i me'a 'e ui mai e te kogatohi pe'e ko tohi 'aia o te Tohitapú i te 'aho nei , 'e liliu 'ia te lautohi 'aia ko he me'a-taupaua'uli ki totatou ma'ulí pea 'e hifo 'ia te Folafoá ki totatou mafú . 'E tou fakalogo pe'e tou lau ni kogatohi ne'e filifili i te misa takitahi pea 'e fakaafe'i tātou e te 'akonakí ke tou fakakaukau ki te 'ū kogatohi 'aia ke feala ai hatatou mahino lelei age , ke liliu 'ia te 'ū kogatohi ko ni taulaga palalau o tatatou felōgoi mo te 'Atuá pea ke fakafeala ke tou ma'uli'i , o hagē ni fānau a te 'Atuá, lolotoga totatou ma'uli i te 'aho fuli .

Te faka'aoga o te Tohitapú

'E fīmālie mokā kita puke nima he Tohitapu o sio'i te koga o te tohi 'e fakahā ai tona kanofi .

'E mahino lelei mai ai 'ia 'ona koga lalahi e lua : te Tauhi'Āfea pea mo te TauhiFo'ou. Ko te 'uhiga o te kupu ko "testament " ko te "ha'i" , "pipiki " , "tauhi" .

I te Tohitapu fakakatoliká , ko tohi e 46 i te Tauhi'Āfea pea 27 i te TauhiFo'ou .

Kua vae'i kāpiti te tohi takitahi pea kua vae'i vahe 'ia te kāpiti takitahi . Ko te vaevae 'aia 'e tatau i te 'ū Tohitapú fuli . 'E feala ai te ma'u vave o he kupu'i tohi i he fa'ahiga Tohitapu pē . 'O hagē lā , Lk 24 ,27 : ko tona 'uhiga ko te 'evaselio a Luka , kāpiti 24 , vahe 27 pe'e T 6 , 4-6 : ko tona 'uhiga , tohi o te Teutolonome , kāpiti 6 , vahe 4 ki te vahe 6 .

Pe'e feafea'i koa 'ia te lau o te 'ū 'evaselió ?

Ko te kuputaki anai 'aia o te fagonogono kā hoko mai !